

*Het Pensioen-
akkoord ligt er,
maar het
meeste werk
moet nog
gebeuren...*

*Marijke Colly, manager Public Affairs MN &
Walter Geurts, manager Advies & Actuarieat MN*

In gesprek met Marijke Colly en Walter Geurts

Met het Pensioenakkoord 2019 is de hervorming van het pensioenstelsel dichterbij gekomen. Het is een akkoord op hoofdlijnen, dat nog nader moet worden uitgewerkt. Wat is de rol van MN daarbij?

We zoomen in op het dagelijkse werk van Marijke Colly, manager Public Affairs (PA) en Walter Geurts, manager Advies & Actuarieel (A&A). Walter Geurts adviseert en ondersteunt de opdrachtgevers van MN – de pensioenfondsen PMT, PME en Bpf Koopvaardij – op actuair, pensioenjuridisch en beleidsmatig terrein. Marijke Colly volgt de politieke ontwikkelingen en (aankomende) wet- en regelgeving op nationaal en Europees niveau. In overleg met de opdrachtgevers levert zij input hierop.

Het Pensioenakkoord is op 5 juni 2019 gesloten. Wat voor impact had dit op jullie werk?

• Walter: Het pensioenakkoord is een akkoord op hoofdlijnen. Daar zit van alles in, in verschillende stadia van ontwikkeling. Het akkoord betekent in elk geval heel veel voor onze pensioenfondsen en voor ons als MN. Het heeft al geleid tot nieuwe wetgeving en zal dat nog veel meer gaan doen. Toen het akkoord in juni 2019 rondkwam, was AOW het eerste concrete issue waar we direct mee aan de slag konden. We hebben dat snel gerealiseerd, binnen de beperkt beschikbare tijd, samen met de fondsen. Verlagen is een andere issue waarover we ons in 2019 intensief hebben gebogen; de dreiging daarvan (voor PME en PMT) bestond overigens al vóór het pensioenakkoord. Het akkoord en met name ook de discussies in de tweede helft van 2019 hebben er voor gezorgd dat de verlagingen per eindejaar niet hoefden te worden doorgevoerd.

• Marijke: Een goede uitwerking van het pensioenakkoord betekent dat er ook expertise benodigd is vanuit pensioen-uitvoerders. Net als andere uitvoerders leveren we samen met de fondsen graag een bijdrage en zetten we onze expertise daarvoor in. We houden daarbij goed in de gaten of alles wat wordt bedacht ook goed uitvoerbaar en uitlegbaar is. Het is onze taak om te wijzen op consequenties van de mogelijke uitwerkingen. Dat betekent dat we goed aangesloten moeten blijven op de ideeën die rond de uitwerking opkomen en ook voortdurend in gesprek blijven met de stakeholders rond het pensioenakkoord. Daarnaast is het intern ook van belang om te weten welke kant het op gaat om daar

waar mogelijk nu al voorbereidingen te treffen op de implementatie van het akkoord.

Hoewel het strikt genomen twee verschillende onderwerpen zijn, kunnen we hier verlagen niet onbesproken laten, welke impact heeft dat gehad?

• Marijke: Terwijl ik mij samen met de fondsen inzette om het verlagen te voorkomen, moesten we er intern natuurlijk wel rekening mee houden dat er wel verlaagd zou moeten worden. Er werd intern dan ook voortdurend geschakeld over de laatste stand van zaken.

• Walter: Vóór de totstandkoming van het pensioenakkoord was er al een speciale projectgroep 'Verlagen' ingericht, overigens samen met de fondsen. Met deze projectgroep hebben we verschillende scenario's uitgewerkt en de fondsen hierover geadviseerd. Verlagen heeft nogal wat consequenties voor de uitvoering, zowel administratief als communicatief. De verlaging gaat nu niet door, maar mogelijk gaat die volgend jaar wel door. De projectgroep heeft een 'punt komma' gezet. We hebben in elk geval veel geleerd over de uitvoerings- en communicatie-aspecten in geval van verlagen. Vaak kom je er namelijk pas goed achter wat dingen betekenen als je er echt mee aan de slag moet. Daar kunnen we ons voordeel mee doen indien verlagen alsnog een feit wordt en sowieso bij de uitwerking van het pensioenakkoord waarin verlagen (of indexeren) bij de regeling gaat horen.

Waar raakt jullie werk elkaar precies?

• Marijke: Voor Public Affairs (PA) is het van groot belang om goed op de hoogte te zijn van de inhoud van het Pensioenakkoord. We moeten de juridische

en actuariële aspecten scherp hebben en werken dus nauw samen met Advies & Actuarieel (A&A). Het helpt enorm om met A&A te sparren over de inhoud en de juiste aanpakroute. Het is de taak van MN om een goed beeld te schetsen over de praktische uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving. Op papier kunnen de mooiste zaken worden uitgedacht, maar als dat gepaard gaat met hoge kosten of uitvoeringstechnisch lastig is, dan wijzen we daarop. Dat kan aanleiding zijn voor de beleidsmakers om bepaalde dingen niet te doen of andere keuzes te maken. Ook reageren we gezamenlijk op consultaties over voorgenomen wet- en regelgeving. Dat geeft ons de kans om in een vroeg stadium op knelpunten te wijzen.

• Walter: Ook vanuit A&A volgen we de ontwikkelingen rond wet- en regelgeving, waarbij we met name kijken naar de mogelijke impact ervan op zowel de fondsen als op de pensioenadministratie. PA zit een fase daarvoor, in de rol van beïnvloeding en lobby. We houden elkaar goed op de hoogte. Als er eenmaal nieuwe wet- en regelgeving is, dan kijken wij naar de operationele, administratieve en maatschappelijke gevolgen. Wij doen hierop een impactanalyse, waarmee onze pensioenadministratie aan de slag gaat. Natuurlijk houden we daarbij een oogje in het zeil; we volgen de aanpassingen van kop tot staart.

Welke uitdagingen zien jullie zoal bij de uitwerking van het Pensioenakkoord?

• Marijke: Men heeft er tien jaar over gedaan om tot het pensioenakkoord te komen. Dat geeft aan hoe moeilijk dat was. Men zal dan ook zo dicht mogelijk bij de afspraken willen blijven. Nu blijkt het moeilijk te zijn om alle doelen van het pensioenakkoord te halen als alle uitgangspunten in het akkoord overeind blijven. Er wordt uitgegaan van een bepaalde ambitie, maar met de huidige economische omstandigheden en met de in het akkoord opgenomen risicovrije rekenrente is dat niet haalbaar. Daar zit dus spanning op. Ook de overgang van het huidige stelsel naar het nieuwe stelsel zorgt voor hoofdbrekens.

• Walter: We hebben een gigantisch pensioenvermogen, dat is nog nooit zo hoog geweest. Daar is iedereen het over eens. Maar met die pot geld als geheel, daar moeten we het mee doen. Daar komt geen extra geld bij, ook niet door het akkoord. Als we het pensioenvermogen gaan overhevelen van het ene naar het

andere contract, dan is er wel sprake van een herverdeling. En bij een herverdeling zijn er winnaars en verliezers, of er zijn mensen die zich winnaars of verliezers voelen. Die herverdeling van de pensioenpot is een megatransactie waarvan ik het einde van de tunnel nog niet zie. En sinds het uitbreken van de coronacrisis is er nog een aantal forse uitdagingen bijgekomen. Werkgevers en werknemers zijn in de problemen gekomen, de beurs heeft flinke klappen gehad. De dekkingsgraad is onderuit gegaan. Dat zorgt voor mogelijk extra druk. Er moet dus nog een heleboel werk worden verricht om tot een uitwerking van het akkoord te komen, maar we hebben nu in elk geval een richting.

Wat houdt die richting concreet in?

• Walter: Waar we tot nu toe uitkeringsregelingen hebben, komen er straks twee premiereregelingen. De eerste, de zogeheten premiereregeling met uitgebreide risicodeling, lijkt nog het meest op de bestaande situatie. De tweede variant, de verbeterde premiereregeling, gaat meer richting individualisering. De grotere pensioenfondsen en hun uitvoerders – waaronder onze opdrachtgevers en wij – bekijken nu hoe deze regelingen nadere invulling kunnen krijgen. Inzet daarbij is dat de beoogde doelstellingen en belangen van alle stakeholders in het hoofdlijnenakkoord worden gehaald. Evenwichtigheid is daarbij een sleutelbegrip. Inhoudelijke keuzes, afwegingen en besluitvorming daarover liggen bij onze opdrachtgevers; wij denken mee en brengen adviezen in

vanuit uitvoeringsperspectief. En het nieuwe stelsel moet ook uitlegbaar zijn voor deelnemers; daar ligt ook een belangrijke rol voor ons.

• Marijke: Er zit een hele wereld achter de uitwerking van die contracten. Die moeten aan alle kanten worden gefinetuned, en dat heeft forse administratieve consequenties. Wij zijn betrokken bij het nadenken en de gesprekken over die consequenties. Uiteraard staat een goed pensioen voorop. Wat een goed pensioen is, dat bepalen de sociale partners in overleg. Om tot een goed pensioen te komen is het ook van belang om kosten te beperken en dus goed op te letten of alles op een goede manier uitvoerbaar is. Daarnaast is het van groot belang dat het nieuwe pensioencontract goed uitlegbaar is. Wij zien het als onze rol om deze aspecten goed in de gaten te houden.

• Walter: Als we straks de twee contracten eenmaal hebben uitgewerkt, dan rest nog de vraag: hoe gaje van het oude naar het nieuwe stelsel? Er wordt al jaren gesproken over transitie en invaren. Dat heeft niet alleen te maken met het herverdelingsvraagstuk, maar ook met de inrichting van processen en systemen. Gaje in één keer over of gespreid over een aantal jaren? Willen we dat er twee systemen naast elkaar blijven bestaan? Vanuit de uitvoering wil je niet dat er decennialang twee systemen naast elkaar blijven bestaan. De belasting daarvan, zowel in kosten als uitlegbaarheid, staat niet in verhouding tot de relatieve voordelen. Idealiter starten we met een schone lei, maar we willen wel graag dat de bestaande aanspraken worden ingevaren.

In hoeverre beïnvloedt de politiek jullie werk?

• Marijke: Ik ben dagelijks met de politiek bezig. De heersende politieke kleur bepaalt hoe er vanuit de regering naar pensioen wordt gekeken en keuzes die daarbij worden gemaakt hebben effect op pensioenen die soms pas over 40 jaar tot uitbetaling zullen komen. De invloed van de politiek is dus groot. Pensioen is iets van de lange termijn; het is soms best lastig dit heel relevant te maken in het hier en nu. Maar veraf is dichterbij dan je denkt. Heel tastbaar werd dat in juni. Op 5 juni 2019 werd het Pensioenakkoord naar buiten gebracht. De volgende dag werden we wakker met het nieuws over de Commissie Parameters, over aanscherping van de normen voor de rekenrente. Deze nieuwe parameters hebben een negatief

effect op de hoogte van de pensioenen. Daardoor kwam er onmiddellijk spanning te staan op het pensioenakkoord.

• Walter: Die aangescherpte normen voor de rekenrente hoeven niet stante pede geïmplementeerd te worden, maar tekenen zich wel af aan de horizon. Daarnaast is ook nog eens de rente sinds juni 2019 gigantisch onderuit gegaan. Je sluit dus met z'n allen een pensioenakkoord, bedoeld om het stelsel toekomstbestendig te maken. Maar niet heel veel later ziet de wereld er weer heel anders uit. Om nog maar te zwijgen over de recente ontwikkelingen op de beurs als gevolg van het coronavirus...

Al met al optimistisch over het Pensioenakkoord in het algemeen en de uitwerking en uitvoering in het bijzonder?

• Walter: Ik ben blij met het Pensioenakkoord, maar we moeten goed beseffen dat dit nog maar een begin is. In 2020 zal (de aanloop naar) wetgeving inzake lumpsum, vervroegde uittreding en verlofsparen concreet worden. En er zal met name ook naar de invulling van de twee in het akkoord opgenomen pensioencontracten worden gekeken. De nadere uitwerking van het akkoord zal in elk geval nog tot heel veel discussie leiden. Bij de fondsen, bij de sociale partners, in de politiek. De druk vanuit de media – zie de lopende discussies over verlagen en de rekenrente – zal hier zeker ook een belangrijke rol in vervullen.

• Marijke: Het Pensioenakkoord is een mooi vertrekpunt. Nu moet er hard worden gewerkt aan de uitwerking. De fondsen en uitvoerders hebben veel denk- en rekenkracht en we voelen de gezamenlijke verantwoordelijkheid om aan een goede uitwerking van het pensioenakkoord bij te dragen.

Het Pensioenakkoord is een mooi vertrekpunt. Nu moet er hard worden gewerkt aan de uitwerking.